

دستگاه رادیولوژی

دستگاه رادیولوژی از ۴ قسمت اصلی تشکیل شده است:

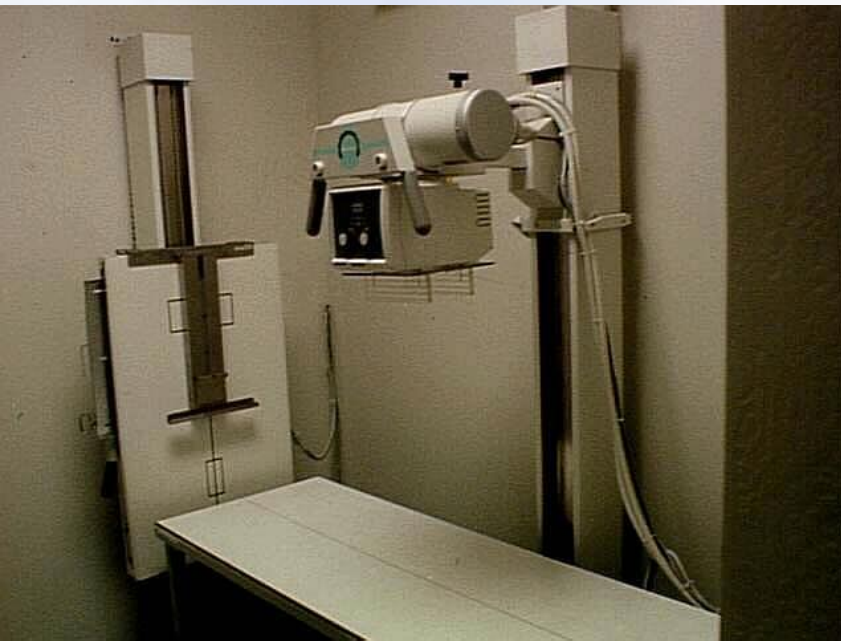
- تیوب
- اتاق فرمان
- قسمت High Voltage
- نگهدارنده فیلم , Grid و میز

تخت رادیولوژی

- تخت رادیولوژی را می توان به طور کلی به دو دسته تقسیم بندی کرد:

1. تخت ساده با رویه شناور

2. تخت رادیولوژی R/F

تخت ساده با رویه شناور

- یک میز ساده است که رویه آن متحرک است

تخت R/F

- این تختها هم امکان انجام رادیوگرافی و هم امکان انجام فلوروسکپی را دارند

اتاق فرمان

- اتاق کنترل یا اتاق فرمان باید شامل کنسول عملکرد و جداول تکنیکی و فضا جهت ذخیره کاستها باشد.
- دیوار بین اتاق و دستگاه رادیولوژی باید حتما شیلد شده باشد

قسمت High Voltage

- قسمت High Voltage یا ژنراتور جهت تغییر در ورود برق به قسمت‌های موردنیاز تولید اشعه X می باشد.
- مجموعه ژنراتور ولتاژ بالا شامل موارد زیر است:
  1. یک جعبه فلزی متصل به زمین و پر از روغن مخصوص
  2. داخل جعبه یک ترانسفورماتور کم ولتاژ برای تغذیه فیلمان وجود دارد
  3. یک ترانسفورماتور ولتاژ بالا
  4. یک مجموعه دیودهای یکسوکننده ولتاژ بالا
  5. تعدادی کنتاکتور

مدارات کنترلی دستگاه

- ۳ پارامتر اصلی که در دستگاههای اشعه X قابل اندازه گیری است عبارتند از:

(1) ولتاژ تیوب

(2) جریان تیوب

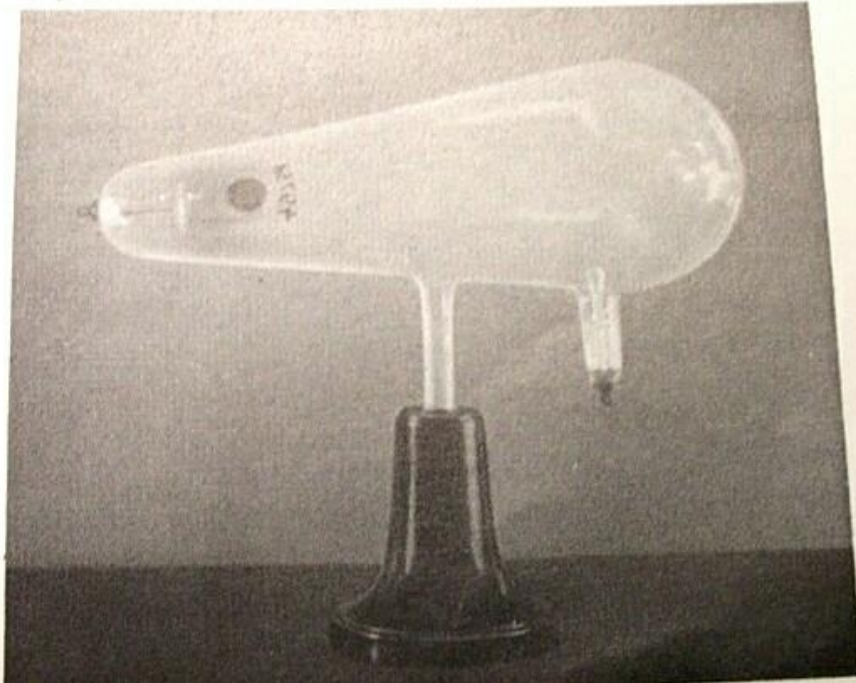
(3) زمان تابش یا اکسپوز

- این ۳ پارامتر در کیفیت تصویر اثر مستقیم دارند
- وظیفه مدارات کنترلی علاوه بر به وجود آمدن امکان انتخاب و کنترل دقیق این سه پارامتر اصلی , حفاظت از قسمتهای حساس دستگاه یا جلوگیری از افزایش بار دستگاه به میزان فراتر از حد مجاز و حفظ ایمنی الکتریکی اپراتور و بیمار را نیز به عهده دارد.

تیوب اشعه X

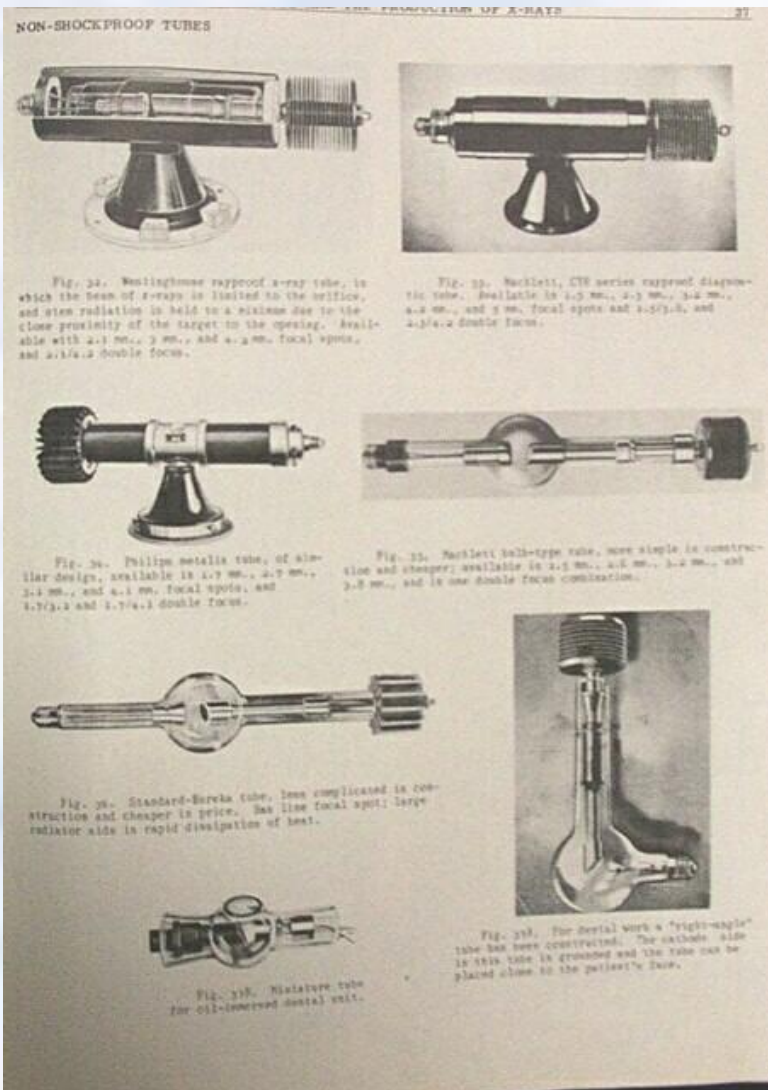
Figure 1-3. Crookes-Hittorf tube used by Dr. Roentgen for the production of x-rays.

- دکتر رونتگن یک تیوب Crookes_Hittrof را جهت ساخت اولین تصویر اشعه X ساخت
- در این تیوب هیچگونه شیلدینگی برای اشعه X وجود نداشت و اشعه در تمام جهات منتشر می شد.

انواع مختلف تیوب

- در این شکل انواع مختلف تیوب را که در سال ۱۹۴۸ طراحی شده است را می بینید.

توسعه طراحی تیوب

دو قسمت اصلی در این
قسمت مشاهده می شود:

- آند دوار
- کاتد
- هر تیوبی که این دو
مورد را داشته باشد
دیود نامیده می شود

محفظه نگهدارنده

- تیوب در یک محفظه فلزی قرار گرفته است
- فوتونهای اشعه X در تمام جهات تولید می شوند
- Housing جهت محدود کردن این پراکندگی به پنجره طراحی شده است

محفظه نگهدارنده

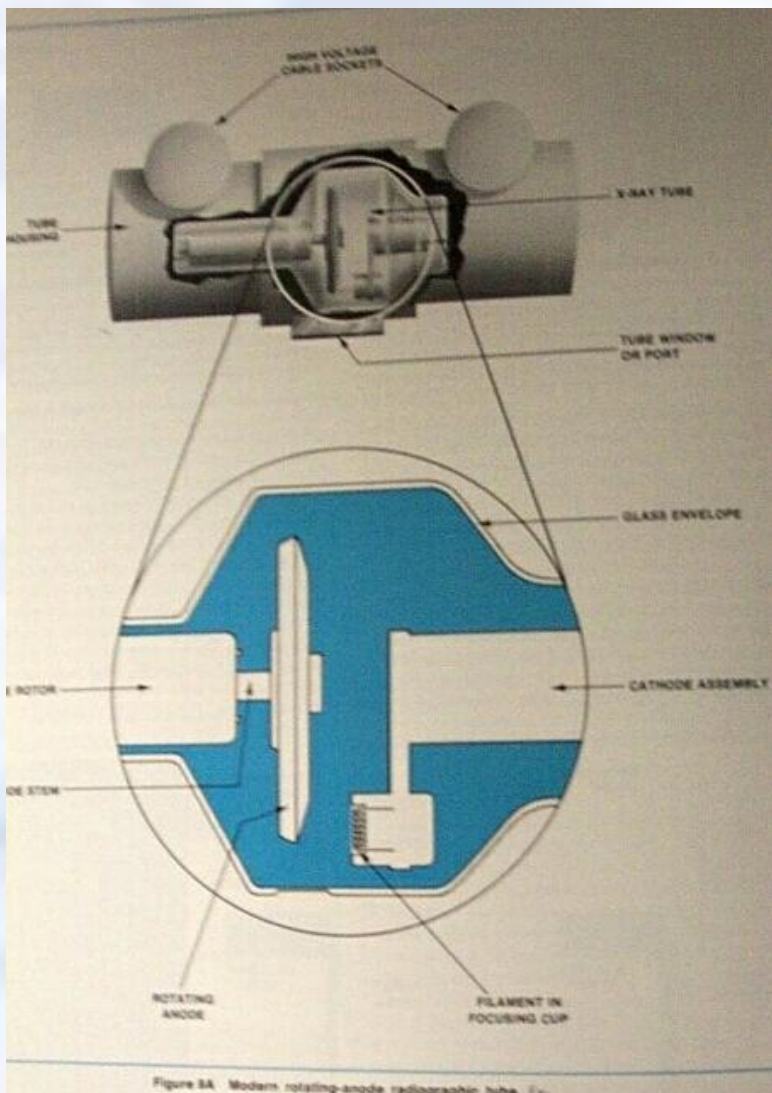
- Housing حفاظت مکانیکی ایجاد کرده و از خرابی تیوب جلوگیری می کند
- در برخی از تیوبها، housing شامل روغن است که جهت ایجاد عایق حفاظتی و محافظ حرارتی عمل می کند.

پوشش شیشه ای تیوب اشعه X

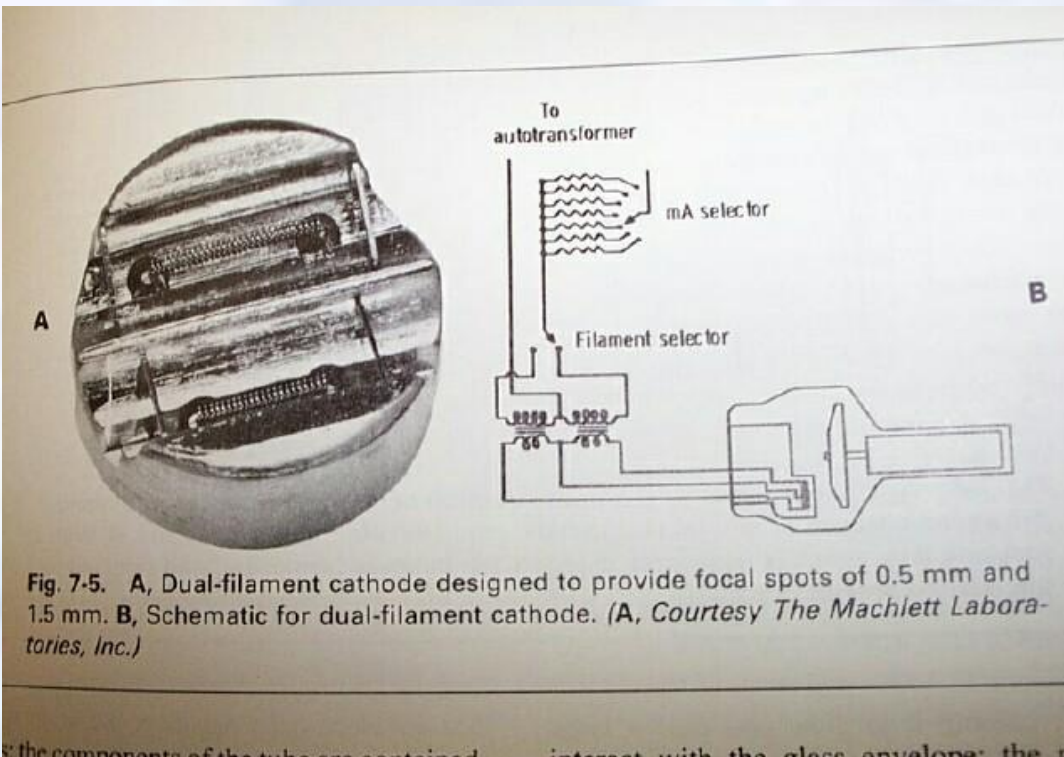
- پوشش شیشه ای از جنس پیرکس است که در برابر حرارت شدید ایجاد شده در مقابل تابش اشعه X مقاومت می کند.
- پنجره در یک فاصله ۵ سانتیمتری با یک قسمت کوچک شیشه ای است که اشعه مفید از آنجا منتشر می شود.

کاتد

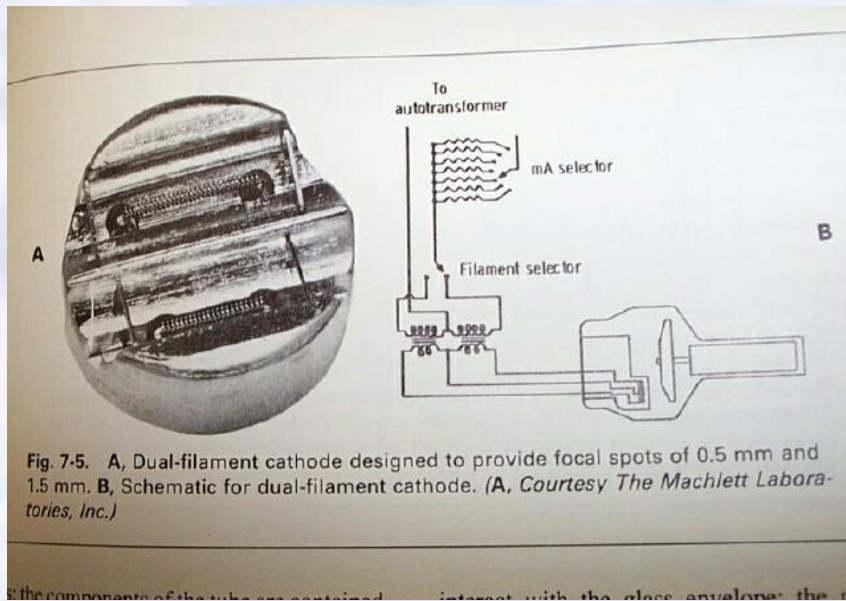
کاتد قسمت منفی تیوب
است و از دو قسمت اصلی
ساخته شده است:

- فیلمان ها
- پوشش کانونی

فیلمانها

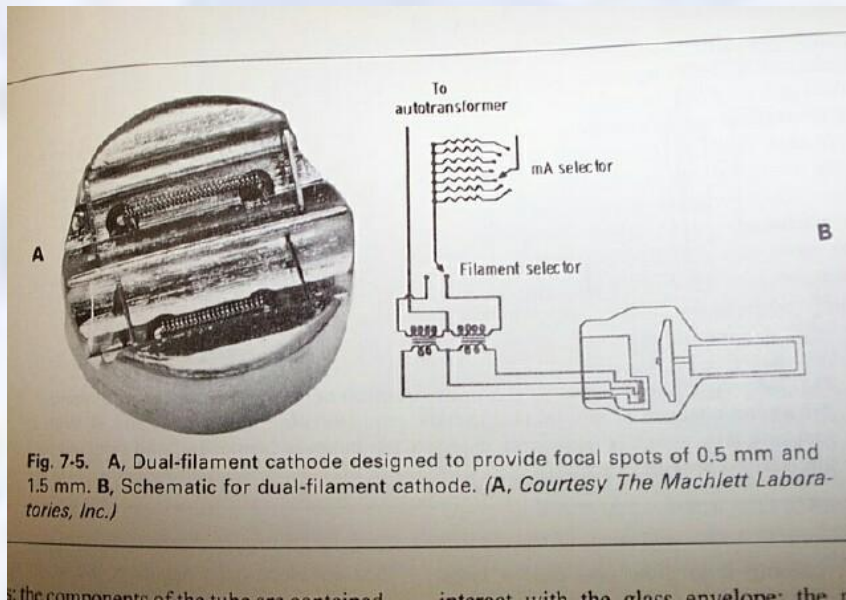
- بیشتر تیوبها دارای دوفیلمان هستند که انتخابی از اکسپوز سریع را ایجاد می کنند
- فیلمانها از جنس تنگستن ساخته شده اند

فیلمانها

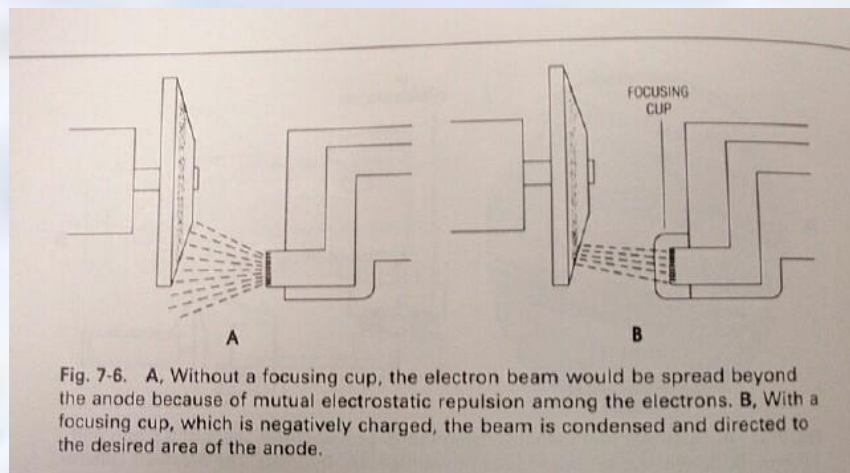
- تنگستن در یک تیوب اشعه X می باشد , زیرا نقطه حرارتی آن بالاتر از ۳۴۱۰ درجه سانتیگراد است.

- اشعه X توسط انتشار حرارتی زمانی که جریان ۴ آمپر یا بالاتر مورد نیاز است , ایجاد می شود

پوشش کانونی

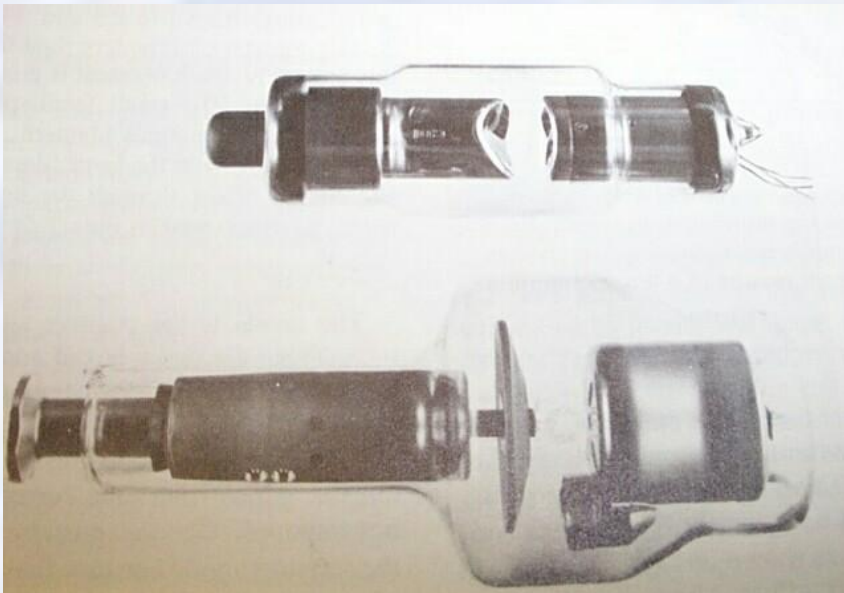
- نگهدارنده کانونی یک بار منفی دارد, بنابراین می تواند تشعشع الکترون را به ناحیه کوچکی از آند متراکم کند

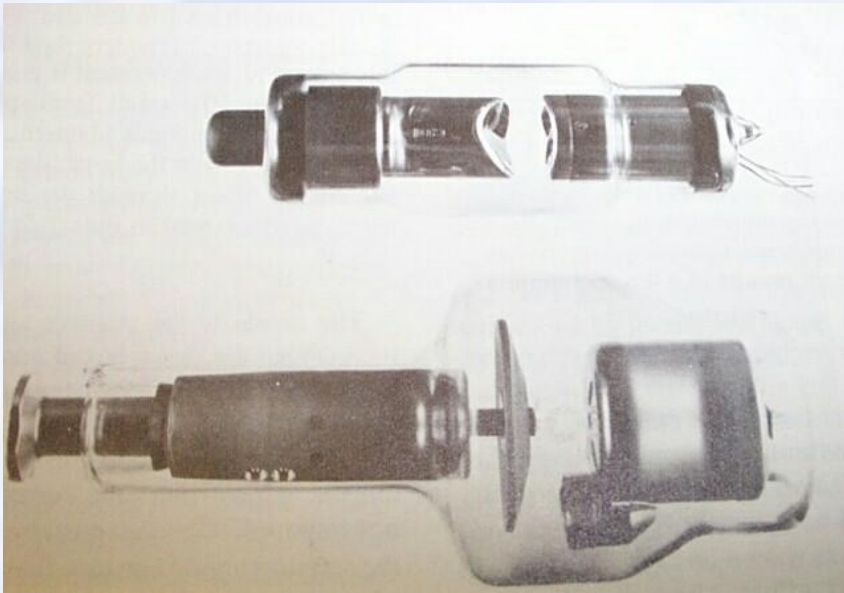
آند

- آند قسمت مثبت تیوب است.
- تیوبهای اشعه X به وسیله انواع آند طبقه بندی شده اند:
- Stationary (ثابت)
- Rotating (چرخشی)

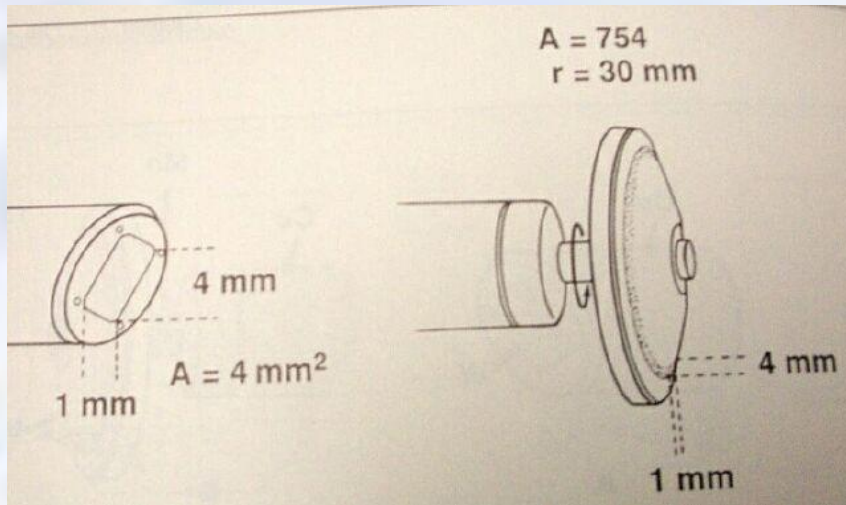
آند ثابت

- آند ثابت در اشعه X دندانپزشکی و ماشینهای پرتابل که جریان بالای تیوب و توان زیادی را نیاز دارند , مورد استفاده قرار می گیرند.

آند چرخشی

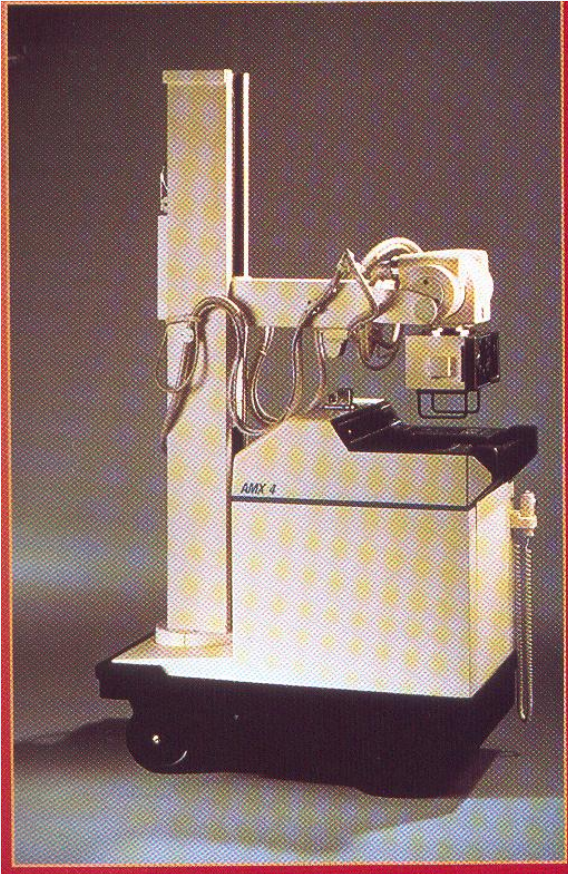
- آند چرخشی به بیم الکترون اجازه می دهد که متقابلاً با یک هدف بزرگ برخورد کند.
- حرارت در یک ناحیه کوچک محدود نمی شود

دستگاه رادیولوژی پرتابل

موارد استفاده از دستگاه

- استفاده از دستگاه در موارد ذیل می باشد:

1. اتاق های بستری بیمار
2. اتاق ریکاوری
3. بخشهای مراقبت ویژه
4. بیمارستانهای به دور از امکانات

مشخصات فیزیکی دستگاه

- ابعاد
- وزن
- چرخ ها
- محدوده حرکت
- تغذیه الکتریکی

تغذیه الکتریکی

- منبع خاصی برای تغذیه این دستگاه موردنیاز نیست و می توان آن را با پریز استاندارد راه اندازی کرد.
- ماکزیمم برق ۲۴۰ ولت تکفاز در ۱۴ آمپر پیک در نظر گرفته می شود.

منابع انرژی الکتریکی

1. مستقیماً از برق اصلی شهر استفاده می کنند
2. خازن از طریق برق شهر به اندازه لازم شارژ شده و سپس جهت تیوب اشعه X دشارژ می شود.
3. نوع باتری دار - ولتاژ و جریان غیر وابسته به برق شهر ، انرژی لازم جهت اشعه X را فراهم می کند.

نگهداری و ایمنی

- هنگام جابجایی دستگاه ممکن است در عملکرد کابلها و اتصالات مشکلاتی به وجود آید , بنابراین تست آنها قبل از شروع به کار ضروری می باشد.
- هنگام انجام رادیوگرافی باید حتما فاصله ایمن را رعایت کرد.
- شیلدینگ باید جهت همه بیماران بخش انجام شود
- حرکت بیمار باید محدود شود
- باید با فاصله زمانی مشخص سرویس دوره ای و کالیبراسیون دستگاه توسط شرکت نمایندگی انجام شود.
- دستگاه باید به دور از گازهای بیهوشی قابل اشتعال باشد.